

INCLOW-ME!

“ Les activitats extraescolars i el lleure en general, en horari no lectiu i a l’estiu, a l’abast de TOTHOM “

"Cap persona s'hauria de trobar exclosa per motius de gènere, de salut, condicions físiques o econòmiques o per qualsevol altre raó"

L'escola Rafael Alberti – Institut escola el proper curs - qualificada com a centre de màxima complexitat, es troba ubicada en el barri de Sant Antoni de Llefià, situat a l'extrem sud-oest de la ciutat de Badalona; limita amb el barri de Sant Roc i la ciutat de Sant Adrià de Besòs al sud, i amb la ciutat de Santa Coloma de Gramenet a l'oest.

Forma part del Districte 4, on la majoria de cases es van construir als anys 60 fonamentalment per a allotjar residents de barraques de la ciutat i per acollir una població provinent sobretot d'Extremadura i de la resta de Catalunya. Llefià ha mantingut la fisonomia dels anys 60/70, amb grans blocs on cohabiten gran quantitat de persones en un espai vertical, gairebé una quarta part dels habitants de Badalona, mentre que l'espai horitzontal és reduït i amb una acumulació gran de cotxes. Com a conseqüència, ens trobem amb un barri amb molta densitat de població i amb infraestructures d'equipaments i serveis insuficients.

És d'un dels barris amb un major percentatge de població estrangera. Hi conviuen infants del Marroc, Xina, Pakistan i Equador; tot i que s'observa un augment considerable de la presència de població de Romania.

Pel que fa al nivell d'instrucció i prenent com a referència la població entre 25 i 39 anys, gairebé dues terceres parts presenten un nivell baix.

Al tractar-se d'un barri d'immigrants, la llengua més utilitzada és el castellà compartida amb les del país de procedència; no obstant tot i que l'entorn l'utilitza, tampoc proporciona un bon model. També hi ha dificultats per comunicar-se en català, ja que solament s'utilitza en l'àmbit escolar.

Pel que fa als serveis de l'entorn, destaquem els culturals com la Biblioteca Xavier Soto i el Centre Cívic Torre Mena. També hi ha equipaments esportius tan públics com privats: un poliesportiu municipal, una piscina, dues pistes de futbol i una pista de bàsquet.

Malgrat tot, tenint en compte la densitat de població i la complexitat de l'entorn, hi ha una evident insuficiència de serveis i recursos generalitzada, tant culturals, com de lleure i de reforç escolar, així com serveis que treballin per a la prevenció del risc social com els

Centres Oberts.

Cal tenir en compte que l'escola és un centre sense barreres arquitectòniques, la qual cosa permet acollir alumnat amb diversitat funcional, sobretot física. Aquesta característica ha acabat suposant un motiu més de segregació, ja que sovint a aquesta condició s'afegeix la precària situació econòmica de les famílies, esdevenint tot plegat un obstacle important per accedir a les propostes que s'ofereixen fora de l'horari lectiu, respecte al lleure i a les activitats de reforç escolar, tan dins com fora del centre.

En definitiva, s'acaba generant una situació d'exclusió social per la pèrdua d'oportunitats que suposa.

La nostra proposta, INCLOW-ME!, que encaixa totalment amb el lema de l' Educació 360 , educació a temps complert, sorgeix de l'anàlisi de les necessitats i interessos de les nostres famílies i els seus infants i de la urgència de donar-hi resposta . Aquesta inquietud és compartida per diferents entitats privades i serveis públics que treballen en l'àmbit d'infància i família dins la Comissió d'Infància i Joventut i , a partir d'aquesta, es constitueix una Subcomissió amb la finalitat de contrarestar la situació de vulnerabilitat d'algunes famílies, omplint les hores i espais no lectius amb activitats i actuacions (molt econòmiques o gratuïtes) que garanteixin la igualtat d'oportunitats i per altra banda ens ajudin a donar visibilitat a un col·lectiu que fins ara ha estat sempre relegat.

Convenim en que cal facilitar l'accés a eines i recursos que no són a l'abast de tothom , respectant temps i ritmes, per tal d'assegurar l'equitat que el nostre sistema educatiu proclama. *“Hace falta generar contextos más flexibles que no solo pasan por construir rampas , sino por crear entornos donde la persona con diversidad funcional pueda ser y hacer a su modo sin tener que parecerse a nadie para recibir el premio de ser incluido”* Constanza Orbaiz

I és amb aquesta visió que endeguem el procés i posem en marxa la Subcomissió; no obstant i, arran de les sessions de treball que es duen a terme a la Crida, ens adonem que aquestes organitzacions (comissions o subcomissions) estan mancades de representació pel que fa al sector infants i famílies; ja que aquests no són visualitzats com potencials líders de processos de socialització o aprenentatge

Aquesta seria una de les millores que proposem, basada en un dels **aprenentatges** d'aquestes jornades. **La participació dels infants i les famílies** en els espais on es generen noves idees, projectes, reflexions... és un repte a assolir perquè veritablement el nostre model de lideratge sigui distribuït, és a dir hi hagi **assumpció de responsabilitat per part de tots els agents implicats**. És clau la seva participació tant en l'anàlisi de les

necessitats com en el disseny de les propostes del projecte. Cal fer extensiva aquesta proposta al claustre de l'escola i al consell escolar, dotant-los de màxima representativitat.; alhora que es col·labora amb aquells agents educatius i socials que estan liderant de manera compartida projectes adreçats a la infància, amb la finalitat d'enfortir els lligams entre escola i entorn. Convé repensar com articulem aquesta participació, fent més porosa l'escola i dotant d'espais d'intervenció i de capacitat de decisió als seus protagonistes més directes

Un altre aspecte que hem d'incorporar per tal de millorar la proposta fa referència a la **personalització de l'aprenentatge**. Durant el procés de disseny ha participat l'EAP de la zona, fent una selecció dels infants d'acord amb els beneficis (cura, benestar i aprenentatge) que l'activitat els pugui proporcionar. Ha participat l'escola en tant en quan és l'agent educatiu principal. Per accedir a possibles recursos econòmics, ISOM (cooperativa social sense ànim de lucre especialitzada en la prevenció del risc social) i Fundació Summae (entitat especialitzada en diversitat funcional) que treballen al territori vehiculen i coordinen el projecte. Sense oblidar les diferents entitats de lleure (piscina, activitat amb gossos, psicomotricitat i ball); no obstant no hem previst suficientment la participació de la família, només com a receptora de la nostra proposta i no hem fet consultes als propis infants sobre la idoneïtat dels recursos al qual pensem poden participar. Convindria doncs, incorporar estratègies de personalització de l'aprenentatge com prendre en consideració els interessos, objectius i opcions dels infants en el disseny, planificació i desenvolupament de les activitats; reconèixer acceptar i permetre exercir la capacitat de decisió per part de l'alumnat, identificar les seves experiències d'aprenentatge significatives de fora de l'escola lligant-les amb les escolars,.... En definitiva promovent aprenentatges significatius i amb valor personal

I seguint el fil, tenir present que la família també hi juga un rol molt important, per la seva vinculació emocional, pel context de seguretat i afecte que representa. La participació i vinculació de certes activitats amb la mare/pare o amb algú important de l'entorn personal contribueix a augmentar l'efectivitat i l'eficàcia de les accions que es duen a terme, així com el fet de comptar amb referents que ajudin a lligar la vida familiar i l'escolar (integrador social TIS, mentor/a,...).

Aquest plantejament ens porta a incloure a l'infant en el centre del procés i amb capacitat de decisió. Què vol fer. Per a què. On. I amb qui. Esdevenen preguntes clau.

Cal valorar i promoure la importància de l'acció d'escollir, que ens obliga als professionals

de l'educació a repensar el nostre rol en un pla d'igualtat, actuant com a a facilitadors d'experiències de vida -escollides pels infants- que són les que eduquen i generen transformació social i educativa

*Un altre **aprenentatge*** i gran repte que ens proposem és com vetllem pel **valor pedagògic i l'alineació de la proposta** d'activitats que impulsem amb el projecte educatiu de centre. Té a veure amb com millorem la connexió a través de la coordinació i la planificació, entre els aprenentatges lectius i no lectius. Aquest plantejament demana la incorporació de tots els agents implicats (docents, monitors , vetlladors, educadors, famílies, alumnes, referents externs,..) en l'organització de centre (grups de treball, comissions, comunitats, claustre, consell escolar,..) per tal de no perdre de vista els objectius proposats i aconseguir un bon grau d'eficàcia i eficiència en els seus desenvolupaments

Com a cloenda, fem nostra la voluntat de transformar la realitat, amb dosis d'optimisme, d'emoció i de passió , per millorar l'equitat, la cooperació i la cohesió social.